

10 syytä kuulua liittoon

Kertomuksia jäsenyyden eduista

- Kokosimme OAJ:n toimistolla jäsenten sekä toimiston asiantuntijoiden näkemyksiä jäsenyyden eduista
- Kymmenen artikkelin sarja julkaistiin Opettajassa 08/2017-05/2018
- Teemasta löytyy oma sivusto [10 syytä kuulua liittoon](#) ja [Mitä jäsenmaksulla saa?](#)
- tarinat ovat yhdistysten käytettävissä omilla nettisivuilla, jäsentilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediassa
- Lisätietoja järjestöasiamies Kaj Raiskio, kaj.raiskio@oaj.fi

1. OAJ vakuuttaa

OAJ:n jäsenenä nautit vakuutusturvaa myös vapaa-ajan matkoilla ja tapaturmatilanteissa. Kaikki OAJ:n jäsenilleen ottamat vakuutukset ovat vakuutusyhtiö Turvassa. Jäsenyys tuo alennuksia myös Turvan vapaaehtoisista vakuutuksista kuten kotivakuutuksesta. Vakuutusnumerosi löytyy jäsenkortista, joka toimii myös matkavakuutuskorttina. Vakuutuseduista saat tarkempaa tietoa Turvan OAJ:n jäsenille tarkoitetuilta sivuilta turva.fi/oaj.

Sairaalayö Dubaissa

Mari Raiskio, historian ja yhteiskuntaopin lehtori, Hämeenlinna

"Olin perheeni kanssa lomamatkalla Arabiemiraattien Dubaissa. Loman loppupuolella poikavauvamme sairastui ja joutui yhdeksi yöksi sairaalahoitoon American Hospitaliin. Sairastuminen ulkomailla ei ollut se, mitä lomaltamme odotimme. Onneksemme lääkärit puhuivat hyvää englantia, ja saimme konsultaatioapua myös omalta lääkäritämme Suomesta. Erinomainen hoito laadukkaissa olosuhteissa oli kallista, sillä sairaalahoidon kustannukseksi tuli 1 540 euroa. Onneksi OAJ:n jäsenyyteen kuuluva matkavakuutus korvasi kaikki kulut, ja selvisimme tilanteesta säikähdyksellä."

Kilpailutus kannatti

Heidi Rantala, lastentarhanopettaja, Pälkäne

"Perheeseeni kuuluu kaksi aikuista ja neljä lasta. Minulla on OAJ:n kautta vakuutusturva. Lisäksi meillä on kotivakuutus, kaksi liikennevakuutusta, henkivakuutukset vanhemmille sekä tapaturmavakuutukset lapsille ja nuorimmalle vielä sairauskuluvakuutus. Pari vuotta sitten katselin vakuutuslaskua, ja se oli mielestäni liian suuri. Vakuutusten kilpailuttaminen Turvassa kävi kätevästi, sillä virkailija tuli kotiin käymään työaikani jälkeen. Vakuutuspaketti tuli noin 300 euroa halvemmaksi kuin edellisessä vakuutusyhtiössä. Myös autovakuutusten bonuksissa voitimme."

Turvaa oikeuteen

Kristiina Tuhkiainen, työmarkkinalakimies, OAJ:n toimisto

"Kun hoidamme jäsenten oikeudellisia pulmia, pyrimme aina ensin edistämään sopuratkaisua. Jos sitä ei synny, selvitämme mahdollisuudet riitauttaa asia oikeudessa ja tutkimme, riittävätkö perusteet oikeusturvavakuutuksen myöntämiseen. Sitä on myönnetty esimerkiksi silloin, jos opettaja on laittomasti irtisanottu tai häntä on syrjitty niin, että työsuhdetta ei ole jatkettu äitiysvapaan jälkeen. Jos opettaja voittaa juttunsa oikeudessa, vastapuoli maksaa oikeudenkäyntikulut. Jos hän häviää, oikeusturvavakuutus korvaa kuluista enintään 13 000 euroa. Omavastuu on 15 prosenttia."

2. OAJ virkistää

OAJ:n jäsenyys tuo sinulle upeita virkistys- ja lomaetuja. OAJ omistaa noin 700 lomaviikkoa Holiday Clubin lomakohteissa Suomessa ja Ruotsin Åressa. Viikkovuokrat ovat alle puolet markkinahinnoista. Lisäksi järjestön yhteistyökumppanit tarjoavat loma- ja majoituspalveluja edulliseen jäsenhintaan esimerkiksi useissa A-lomien kohteissa. Poimi kaikille akavalalaisten ammattiliittojen jäsenille räätälöidyt edut osoitteesta memberplus.fi. Jäsenkortilla saat myös alennuksia kylpylöissä ja lomapaikoissa.

Rentoa mökkilomaa

Piia Kohonen, ammatillinen opettaja, Kouvola

"Meillä ei ole omaa kesämökkiä, ja olen perheeni kanssa hyödyntänyt parina kesänä Tirvan lomakylän edullisia vuokramökkejä 20 kilometrin päässä kotoamme Kouvolaan. OAJ:n jäsenenä säästämme satoja euroja vuodessa vuokrauskuluista. Osaan mökeistä saa ottaa lemmikin, joten koirammekin pääsee lomalle mukaan. Mökit ovat siistejä ja niissä on kaikki mukavuudet.

Parasta Tirvan virkistysalueella on kaunis ympäristö, hyvät lenkkeilymaastot ja rantasauna. Lapsille on tilaa pihaleikkeihin ja peleihin. Varaaminen ja maksut hoituvat helposti netissä, kuten myös ovenavauskoodin saaminen. Myös kylpylöistä saadut alennukset tuntuvat lapsiperheen kukkarossa."

Opettajaporukalla virkistymään

Suvi Louhema, äidinkielenopettaja, Pori

”OAJ:n Porin paikallisyhdistys tarjoaa jäsenilleen sekä ruumiin että hengen virkistystä. Me jäsenet pääsemme ilmaiseksi uimaan kerran viikossa muutaman kuukauden ajan, ja itse hyödynnän tätä kymmenien eurojen etua joka vuosi. Paikallisyhdistyksemme on myös tarjonnut mahdollisuutta erilaisiin harrastuskokeiluihin, kuten viime keväänä hydrospinningiin. Olen päässyt myös nauttimaan kulttuurista paikallisyhdistyksen kautta niin teatteriesityksissä kuin eri kulttuurikohteissa opastetuilla kierroksilla. Olemme käyneet Ahlströmin alueella Noormarkussa ja Villa Maireassa. Teatterista ja kulttuurikierroksilta meille varataan aina runsaasti lippuja, jotta me opettajat pääsemme sinne yhdessä.”

Edullisesti museoissa

Sameli Valkama, luokanopettaja, Turku

”Kävin viitisen vuotta sitten silloisen työyhteisöni kanssa Roomassa täydennyskoulutusmatkalla. Kaupungissa on upea kulttuuritarjonta, ja ohjelmaamme kuuluikin päivittäin museovierailuja. OAJ:n jäsenkortilla pääsin osaan museoista sisään ilmaiseksi ja muihinkin sain tuntuvat alennukset sisäänpääsymaksuista. Viikon mittaan säästöä ehti kertyä varmasti toistasataa euroa.

Tästä kokemuksesta viisastuneena jäsenkortti kulkee nykyään aina mukana lompakossa ulkomailla kulttuurikohteita kiertäessä.

Kotimaan matkoilla kokemukset ovat samanlaisia. Alennusta saa lähes joka museosta, vaikkei ehkä ihan ilmaiseksi sisään pääsisikään.”

3. OAJ arvostaa

OAJ edistää opettajan ammatin arvostusta. OAJ:n alue- ja paikallistoimijat osoittavat arvostavansa opettajien työtä järjestämällä jäsenilleen koulutusta ja virkistystä sekä jakamalla tunnustuksia. OAJ viestii aktiivisesti mediassa, jotta myös suuri yleisö ymmärtäisi opettajien työn arvon. Satavuotiaan Suomen kunniaksi OAJ perusti yhdessä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa Sivistysakatemian, johon kutsuttiin mukaan päättäjiä ja muita yhteiskunnallisia vaikuttajia.

Tunnustusten jakoa

Riina Mäkelälammi, Vaasan paikallisyhdistyksen sihteeri

”Vaasan opettajien ammattiyhdistys haluaa, että opettajien työolosuhteet ovat kunnossa. Siksi se järjestää keväällä ja syksyllä tapaamiset koulujen rehtoreiden ja perusopetuksen esimiesten kanssa.

Vuoropuhelu esimiesten ja ammattijärjestön välillä takaa toimivan perusopetuksen. Vaasan opettajien paikallisyhdistys tapaa säännöllisesti myös yhteysopettajat, joiden kautta kentällä puhuttavat asiat kantautuvat parhaiten yhdistyksen toimijoille.

Paikallisyhdistys haluaa myös nostaa esiin paikallisia opetusalan osaajiaan. Joka toinen vuosi Vaasassa valitaan vuoden opettaja. Viime vuonna tittelin sai Tervajoen koulun luokanopettaja **Anssi Tervonen.**”

Aktiivista mediavaikuttamista

Matti Helimo, OAJ Pirkanmaan puheenjohtaja

”Pirkanmaan alueyhdistys puolustaa kaikin keinoin opettajien kelpoisuusasetuksia olemalla tiiviissä yhteydessä opetuksen järjestäjiin, paikallisiin päättäjiin ja kansanedustajiin.

Maailman opettajien päivän juhlassa Tampereen yliopistolla järjestettiin yhteistyössä SOOLin kanssa tilaisuus, jossa korostettiin opettajien merkitystä tulevaisuuden tekijöinä. Seuraavana päivänä Tampere-taloon kokoontui 700 pirkanmaalaista opettajaa ja kutsuvierasta kunnioittamaan opettajan professiota.

Yhdistys näkyy säännöllisesti alueellisessa mediassa ja tuo esiin opettajan työhön liittyviä tärkeitä asioita. Facebook-sivullamme on jo pitkälle yli toistatuhatta tykkääjää.”

Vala merkinä arvostuksesta

Lauri Kurvonen, OAJ:n erityisasiantuntija

”Opettajan työ on niin tärkeää, että se ansaitsee oman valansa. Siksi OAJ:n opetusalan eettinen neuvottelukunta laati opettajan ohjeeksi Comeniuksen valan, johon on kirjattu opettajan ammattietiikan keskeiset periaatteet.

Ilmastonmuutos ja muut tulevaisuuden haasteet edellyttävät, että opettajan työtä tehdään jatkossakin eettisesti kestävältä pohjalta. Vala on otettu innostuneesti vastaan ja sen on vannonut jo yli kymmentuhatta opettajaa. Opettajien maailmanjärjestö EI on esitellyt valaa myös maailmalla.

Valassa opettaja vannoo päämääräkseen uudistaa ja välittää ihmiskunnan yhteistä tieto-, kulttuuri- ja osaamisvarantoa. Sanat sopivat hyvin opettajan suuhun maasta ja kansasta riippumatta.”

4. OAJ neuvottelee

OAJ neuvottelee opettajien palkoista ja palvelussuhteen ehdoista valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Opetusalan sopimukset ovat katkolla 1.2.2018. Siihen mennessä pitää saada aikaan esimerkiksi kunnan uusi opetusalan virka- ja työehtosopimus OVTES, jonka sisällä on 14 erillistä sopimusta. Lisäksi OAJ:n neuvottelijat sekä sadat luottamusmiehet käyvät jatkuvasti neuvotteluja sopimusten soveltamisesta ja tulevista käytänteistä, kuten palkkausjärjestelmästä ja rekrytointiperiaatteista.

Lomalla ei lomauteta

Arto Hietapelto, luokanopettaja, Oulu

”Olin lomautettuna syksyllä 2014. Sain silloin paikallisyhdistykseltä kattavan ohjeistuksen siitä, miten minun OAJ:n jäsenenä tulee toimia lomautusten aikana. Lisäksi sain infoa siitä, mitä voisin omalta osaltani tehdä, jotta vastaisuudessa opettajia ei kotikaupungissani lomautettaisi.

OAJ keräsi lisäksi palautetta ja tietoa lomautusten vaikutuksista, ja niitä esiteltiin kaupungin päättäjille. Oulussa lomautuksia ei ole ollut tuon jälkeen, ja toivottavasti sama linja pitää.

On OAJ:n neuvottelutoiminnan tulosta, ettei meitä opettajia voida lomauttaa kesäkeskeytyksen aikana, vaan lomautuksen pitää tapahtua työstä. Jos tätä ei olisi sovittu, talouskurimuksessa painivat kunnat käyttäisivät kesäaikaa varmasti hyväkseen, jolloin opettaja ei saisi palkkaa loma-ajalta.”

Tuntiopettajuus muuttui viraksi

Lauri Strengell, historian ja yhteiskuntaopin lehtori, Joensuu

”Kun minulle tarjottiin lukiossa neljännen kerran määräaikaisuutta, otin yhteyttä pääluottamusmieheen. Kerroin myös työnantajalle, että määräaikaisuuksien ketjuttaminen ei ole reilua, kun opettajan tarve on pysyvä. Liiton kannasta sain mielipiteelleni selkänöjää, ja työsuhde muutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi.

Kaupunki on muuttanut lähes 20 tuntiopettajuutta viroiksi Joensuun opettajien ammattiyhdistyksen aloitteesta ja painostuksesta. Minäkin sain lopulta viran viime keväänä.

Virka on yksi opettajan uran merkkipaalu. Mikäli koulussani tunnit eivät täyttäisi opetusvelvollisuutta, olisin silti oikeutettu täyteen palkkaan. Tällöin työnantaja todennäköisesti osoittaisi minulle oppitunteja muista kouluista.”

Kokemuksesta lisää euroja

Laura Nurminen, OAJ:n työmarkkina-asiamies

”On neuvottelujen tulosta, että kokemusta ja osaamisen karttumista arvostetaan myös rahallisesti useimmissa opetus- ja kasvatusalan sopimuksissa.

Ensimmäinen palkanlisä napsahtaa useimmiten viiden vuoden jälkeen. Jo tämä ensimmäinen korotus on esimerkiksi kaksoiskelpoisella luokanopettajalla noin 1 350 euroa vuodessa.

Luottamusmiehet joutuvat muistuttelemaan jäsenistöä tästä pykälästä ahkerasti, sillä ensimmäinen ”ikälisä” pitää itse hakea kirjallisesti – työnantaja kun ei voi tietää opettajan koko työhistoriaa.

Nuoren opettajan kannattaakin kerätä työtodistukset talteen, sillä jokainen yli 30 päivää kestänyt opetusalan työ voi kerryttää lisän saamiseen laskettavaa aikaa.”

5. OAJ kouluttaa

OAJ on ahkera kouluttaja. Vuosittain sen järjestämiin koulutuksiin osallistuu yli 35 000 jäsentä. Valtaosa OAJ:n keskustason koulutuksista on suunnattu luottamusmiehille, OAJ:n edunvalvontayhdistysten aktiiveille ja työsuojelutoimijoille. Alueyhdistysten koulutuksiin osallistuvat enimmäkseen yhdistysten toimijat, ja paikallistason koulutukset on tarkoitettu kaikille jäsenille. Koulutuksilla vahvistetaan opettajien yhtenäisyyttä ja tietämystä esimerkiksi opettajien oikeusturvasta, vastuista ja velvollisuuksista sekä palkkauksesta.

Vertaistukea vaikuttamiseen

Minna Oksa, luokanopettaja, Lieksa

”Aloitin paikallisyhdistyksen puheenjohtajana maaliskuussa 2016 ja tämän vuoden tammikuussa osallistuin OAJ:n valtakunnallisille paikallisyhdistysten puheenjohtajapäiville. Koulutus toi yhteen kokeneita ja vasta aloittaneita puheenjohtajia. Koulutuksessa sain paljon tietoa muun muassa yhdistysasioiden pyörittämisestä, viestinnästä ja taloudenhoidosta. Erityisen antoisaa oli keskustella muiden puheenjohtajien kanssa ja vaihtaa ajatuksia erilaisista käytänteistä yhdistysten hallituksissa sekä vaikuttamisesta virkamiehiin ja kuntapäätäjiin. Koulutuksen innoittamana saimme Lieksassa polkaistua käyntiin säännölliset tapaamiset hyvinvointijohtajan, perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen vastuuhenkilön, päluottamusmiehen ja paikallisyhdistyksen puheenjohtajan kesken.”

Edunvalvontatietoa rivijäsenille

Marjut Koukkula, OAJ Päijät-Hämeen koulutussihteeri

”Keväisin järjestettävä eläketietokoulutuksemme vetää väkeä. Kivasti porukkaa on koonnut myös jäsenelle tarkoitettu edunvalvontakoulutus – olipa hän sitten uusi opettaja eli Upea tai kokenut opettaja eli Kopea. Meillä tarjotaan aina koulutuksissa ruoka, koska Lahteen tullaan pitkienkin matkojen päästä esimerkiksi Sysmästä tai Padasjoelta. Järjestämme vuosittain myös kaikille jäsenille avointa koulutusta, jossa on käsitelty esimerkiksi äänenhuoltoa, puhejudoa tai positiivista ajattelua. Koulutukselta kaivataan yhä enemmän eväitä työssä jaksamiseen. Ammatillisen koulutuksen leikkaukset ovat kurittaneet kovasti esimerkiksi Koulutuskeskus Salpausta, ja ammatillisten opettajien osuus koulutuksissa on lisääntynyt. He haluavat ottaa asioista selvää ja saada vertaistukea.”

Kurssi rohkaisi aktiiviksi

Piia Kohonen, ammatillinen opettaja, Kouvola

”Suoritin pari vuotta sitten OAJ:n sopimustoiminnan ja työlainsäädännön perusopinnot. Opinnot antoivat minulle eväitä luottamusmiehen tehtävään, johon en olisi uskaltanut lähteä ilman koulutusta. Parasta antia oli muiden luottamushenkilöiden kanssa verkostoituminen.

Nyt olen ollut luottamusmiehenä pari vuotta. Kurssilla sain hyvät perustiedot oman sopimusalan edunvalvonta- ja sopimustoiminnasta ja järjestön rakenteesta. Opinnoissa harjoiteltiin neuvottelutaitoja, ja siitä ollut työssäni apua. Lisäksi oli hyvä, että kurssilla käytiin läpi työlainsäädäntöä ja oman sopimusalan työehtosopimusta, sillä niistä opettajilta tulee eniten kysymyksiä.

Eräät koulutuksen järjestäjät ovat aikeissa siirtää ammatillisten opettajien tehtäviä ohjaajille. Luottamusmies saa olla tarkkana.”

6. OAJ neuvottelee

OAJ vaikuttaa aktiivisesti koulutuksen uudistamista koskeviin linjauksiin. Järjestö pitää säännöllisesti yhteyttä kansanedustajiin ja edistää sitä, että sekä paikallisten että valtakunnan päättäjien joukossa olisi mahdollisimman paljon opettajia. OAJ tarjoaa viisaiden koulutuspäätösten tueksi punnittua tietoa esimerkiksi oppaissaan digitalisaatiosta, koulutuksellisesta tasa-arvosta, kotoutumisesta ja opettajien työoloista. Kuntapäättäjän reittiopas neuvoa, miten ihminen voi kehittää kuntansa päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten oppimisen iloa ja työrauhaa. Yksi tärkeistä vaikuttamisen väylistä on Opettaja-lehti.

Vaikutetaan somessa

Heikki Pölönen, verkkoviestintäpäällikkö, OAJ

”Koulutus, kasvatus ja tutkimus tarvitsevat tunnustusta. Ei riitä, että OAJ:n jäsenet itse ymmärtävät työnsä arvon, vaan päättäjienkin pitää ymmärtää se. Siksi OAJ viestiikin aktiivisesti jäsentensä työn merkityksestä. Sosiaalisessa mediassa kohderyhmien ymmärtäminen on kaiken a ja o.

Poliitikkojen ja toimittajien suosimassa Twitterissä järjestö nostaa erittäin aktiivisesti ja menestyksekkäästi esiin jäsentensä työn eri puolia ja tarjoaa ratkaisuja ongelmiin. Facebookissa haluamme puolestaan tarjota etenkin jäsenille kiinnostavaa ja innostavaa sisältöä arkeen ja vapaalle sekä konkreettisia esimerkkejä jäsenyyden hyödyistä.”

OAJ:n ajamat asiat etenevät

Suvi Pulkkinen, koulutuspoliittinen asiantuntija, OAJ

”OAJ on yhteydessä poliittisiin päättäjiin ja kertoo heille opetusalan arjesta ja kehittämistarpeista.

OAJ on muun muassa esittänyt opettajankoulutukselle kehittämisohjelmaa, lastentarhanopettajien määrän lisäämistä, maksutonta varhaiskasvatusta, tutoropettajia kouluihin ja opettajien aseman turvaamista ammatillisessa reformissa. Kaikki nämä asiat ovat edenneet viime aikoina myönteiseen suuntaan, mikä on osaltaan OAJ:n aktiivisen vaikuttamistyön tulosta.

Resurssien turvaaminen ja ryhmäkoot ovat vaikuttamistyön peruskysymyksiä, joiden puolesta kamppailemme.”

Vantaa korjasi virheen

Salla Sutinen, Vantaan lastentarhanopettajien puheenjohtaja

”Vantaan kaupunki päätti vuonna 2016 rajata esimerkiksi työttömien vanhempien lasten varhaiskasvatusoikeutta 20 tuntiin viikossa. Koska osapäivälapset laskettiin vain puolikkaiksi, ryhmäkoko kasvoi. Systemi oli sirpaleinen: välillä lapset olivat puolipäiväisiä, sitten taas kokopäiväisiä, jos vanhemmat pääsivät vaikkapa kolmen kuukauden työllisyyskurssille.

Yhdistykseemme tuli aiheesta paljon yhteydenottoja. Kerroimme opetuslautakunnalle, valtuustoryhmille ja kuntavaaliehdokkaille, mitä päätös käytännössä tarkoittaa. Nyt Vantaa on päättänyt palauttaa subjektiivisen oikeuden elokuusta lähtien. Vaikuttamistyöllämme on ollut merkitystä!”

7. OAJ yhdistää

OAJ:llä on lähes 300 paikallisyhdistystä ympäri maata. Ne ja niiden alayhdistykset vastaavat paikallisesta edunvalvonnasta ja tarjoavat jäsenilleen yhteisön, koulutusta, vertaistukea ja mielenkiintoisia tapahtumia. Yhdistystoimintaan voi lähteä mukaan jokainen, joka haluaa olla mukana vaikuttamassa oman ammattikuntansa yhteisiin asioihin. Yhteisiä tilaisuuksia järjestävät myös OAJ:n 17 alueyhdistystä. Alueyhdistykset edistävät kokemusta yhteisestä opettajuudesta, sillä niihin kuuluvat kaikki opettajaryhmät lastentarhanopettajista yliopistonopettajiin.

Kaukalopallolle kyytiä

Matti Kähkönen, Lappeenrannan seudun paikallisyhdistys

”Olen pelannut kaukalopalloa Lappeenrannan paikallisyhdistyksen vuorolla perjantaisin. Joukkueemme Lectores on menestynyt Koululiikuntaliiton kisoissa. Olen myös käynyt yhdistyksen reissuilla esimerkiksi Pietarissa ja Tukholmassa.

Yhdistys kutsui kaikki Lappeenrannan uudet opettajat koulutustuokioon, jolla kerroimme toiminnastamme ja kyselimme osanottajien toiveita. Myös viininmaistajaiset ja teatterinäytökset kuuluvat yhdistyksemme toimintaan.

Värikuulasodasta tulleita mustelmia muistellaan vielä pitkään ja niille nauretaan aina, kun tavataan koulutuksissa ja vesopäivillä.”

Lähdetään Lipettiin

Leila Juote, puheenjohtaja, Vihdin opettajat

”Vihdin opettajat on järjestänyt teatteri- ja elokuvakäyntejä sekä pedagogisia kahviloita, joissa puhutaan ajankohtaisista asioista. Yhdistyksellä on ollut omia sähly- ja keilavuoroja sekä kaksi laskettelukorttia Vihti Ski Centerissä.

Jäsenet voivat vuokrata talkoovoimin rakennettua mökkiä Lipettiin. Siellä järjestetään työyksiköiden virkistyspäiviä. Torstaisin on jäsenten saunavuoro.

Maailman opettajien päivänä tarjosimme leivoskahvit jäsenille. Samalla he saivat tavata työsuojeluvaltuutettua, pääluottamusmiestä sekä yhdistyksemme hallitusaktiiveja. Paras tapa saada opettajia mukaan toimintaan on edelleen hihasta kiinni -menetelmä.”

8. OAJ neuvoo

OAJ:n jäsenenä saat apua ja neuvoja omaa työtäsi ja työsuhteen ehtojasi koskevissa asioissa OAJ:n kouluttamilta luottamusmiehiltä. Luottamusmies tuntee paikalliset sopimukset, määräykset ja soveltamisohjeet sekä työpaikkojen olot. Hän on paras apu, kun työelämässä tulee vastaan palvelussuhdetta koskeva pulma.

Työsuojeluvaltuutettu taas palvelee kaikkia työntekijöitä ja osallistuu yhteistoimintaan. OAJ kouluttaa heitäkin. He valvovat työympäristön turvallisuutta ja terveellisyyttä sekä työyhteisön hyvinvointia.

Luottis koputtaa kahdesti

Hanna Granberg, luokanopettaja, Sipoo

”Sain vuonna 2016 palkanlaskennasta viestin, että minulla oli tullut kahdeksan vuoden vuosisidonnaiset lisät täyteen. Tarkistin laskelman ja sieltä puuttui esimerkiksi yksi kokonainen vuoden työsuhde kokonaan. En saanut asiaan korjausta ja otin yhteyttä luottamusmieheen. Kului kuukausi ja asia oli korjattu.

Kahden vuoden kuluttua ajattelin lyhyellä matkallani, että kymmenen vuoden ikälisät olivat täyttyneet. Mutta ei, palkanmaksu harasi taas vastaan. Sama juttu: käännyin luottamusmiehen puoleen ja sain lisäni takautuvasti.

Omat korjaustoimeni eivät riittäneet. On hyvä, että luottamusmiehen palvelu on käytettävissä silloin, kun sitä tarvitsee.”

Työrukkasen ääni kantaa

Markku Kälviä, pääluottamusmies, Espoo

”Yksittäisiltä jäseniltä saan tyypillisesti palvelussuhteen ehtoihin liittyviä kysymyksiä. Niihin vastaaminen on tärkeintä työtäni ja jäsenpalvelua.

Jäsenkunnan työrukkasena pidän huolta siitäkin, että äänemme kuuluu myös poliittisille päättäjille ja johtaville virkamiehille. Edustan Espoossa noin 3000:ta OAJ:n yleissivistävää opettajaa. Olemme merkittävä henkilöstöryhmä.

Osallistun henkilöstön edustajana myös kaupungin opetus-
varhaiskasvatuslautakunnan kokouksiin. Hyvän keskusteluyhteyden ja yhteistyön avulla olemme pystyneet vaikuttamaan isoihin, miljoonaluokan kysymyksiin ja pitämään kaupungin opetusresurssin maan tasoon nähden hyvänä.”

Avoimuus kannattaa

Mikko Raunio, työsuojeluvaltuutettu, Kerava

”Eniten autan opettajia ja muita työntekijöitä työkykyyn, jaksamiseen ja sisäilmaongelmiin liittyvissä asioissa. Sisäilma-asioissa Keravalla konkreettinen edistysaskel on ollut sähköinen ilmoituslomake, jonka esimerkiksi opettaja tai huoltaja voi täyttää ongelman tai oireiden ilmettyä. Ilmoitukset käsitellään kaupungin sisäilmatyöryhmässä, jonka pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Tämä on tuonut varsinkin huoltajien toivomaa avoimuutta ja johtanut myös toimiin.

Ilmoitusten perusteella on ryhdytty tutkimuksiin ja korjauksiin. Yksi koulu on kiinni, ja päiväkodille löydettiin juuri korvaavat tilat remontin ajaksi.”

9. OAJ tuo turvaa

Epäselvyyksiä palkkauksessa, kahnausta työnantajien tai huoltajien kanssa? Ota ensin yhteyttä paikalliseen luottamusmieheen tai työsuojeluvaltuutettuun. Heidän ohjeistamisensa ja kouluttamisensa on OAJ:n toimiston tärkeimpiä tehtäviä. Uudet luottamusmiehet valitaan taas ensi vuonna. OAJ:n toimiston lakimiehet ja työmarkkina-asiamiehet neuvovat jäseniä myös puhelimesta. He valvovat, että jäsenkunnan palvelussuhdeturva toteutuu lainsäädännön ja sopimusten edellyttämällä tavalla.

Arvokasta lakiapua

Eija Mali, työmarkkinalakimies

”Me OAJ:n lakimiehet neuvomme jäseniä, luottamusmiehiä ja työsuojeluvaltuutettuja työ- ja virkasuhteeseen liittyvissä asioissa. Usein ristiriitatilanteet ratkeavat neuvotellen ja sopien, mutta myös riitautusten kautta olemme onnistuneet saamaan jäsenillemme merkittäviä korvauksia esimerkiksi laittomasti ketjutetuista määräaikaisuuksista ja irtisanomisista. Erimielisyyden selvittely kannattaa aloittaa paikallisen luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun kanssa. Me lakimiehet selvittelemme tilannetta tarvittaessa. Jos asiassa tarvitaan ulkopuolisen asianajajan apua, jäsen voi saada korvauksia ammatillisesta oikeusturvavakuutuksesta. Sen käyttäminen edellyttää aina OAJ:n hyväksyntää.”

Tarkkana työajoista

Timo Mäki, työmarkkina-asiamies

”Mielestäni ammattijärjestön vahvoja kortteja ovat suoja, turva ja asiantuntijuus. Jos työntekijän suojaa rikotaan, me puolustamme häntä. Oma tehtäväni on neuvoa erityisesti varhaiskasvatuksen opettajia ja johtajia, joita OAJ:n jäsenenä on lähes 14 000. Varhaiskasvatussuunnitelmien tuomat velvoitteet ovat lisänneet lastentarhanopettajien vastuuta ja tehtäviä ja suurentuneet lapsiryhmät työkuormaa. Eniten ristiriitoja työnantajien kanssa näyttää syntyvän työaikamääräysten noudattamisesta. Saan jäsenten ongelmista tietoa luottamusmiehiltä, puhelimesta ja sähköpostilla. Entistä enemmän keskustelua käydään myös sosiaalisessa mediassa, jossa minäkin olen aktiivisesti mukana.”

Suuntana sopiminen

Kari Kinnunen, työmarkkina-asiamies

”Hoidan OAJ:ssä palkkaa ja työaika koskevia sopimusasioita, joiden lisäksi rooteliini kuuluvat työhyvinvointiin liittyvät asiat.

Paljon kysymyksiä tulee sisäilmasta ja opettajien lisääntyneestä työkuormasta.

Kun ristiriitatilanteet työkaverin tai esimiehen kanssa puhuttavat, ohjeistan jäsentämme neuvottelujen ja sopimisen suuntaan. Yritän hahmottaa kokonaiskuvaa ja kertoa kysyjälle eri vaihtoehtoista, joilla tilannetta voisi ratkaista. Yleensä kysyn, onko hän ollut yhteydessä työsuojeluvaltuutettuun ja onko työpaikalla toimintamalli kyseisen ongelman selvittelyyn.

Teen myös tiivistä yhteistyötä työsuojeluviranomaisten kanssa.”

10. OAJ puolustaa työntekijää

OAJ on mukana kehittämässä koulutusta, kasvatusta, sivistystä sekä suomalaista yhteiskuntaa. Tätä työtä tehdään yhdessä muiden järjestöjen, hallinnon edustajien, päättäjien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. OAJ on Akavan suurin jäsenjärjestö. Kansainvälisellä tasolla OAJ tekee yhteistyötä niin opettajien maailmanjärjestön EI:n, eurooppalaisen Etucen kuin pohjoismaisen NLS:n kanssa. Kumppanuudella ja verkostoitumisella luodaan pohjaa sivistyksen nimiin vannotulle yhteiskunnalle.

Yhteistyössä on voimaa

Kaj Raiskio, järjestöpäällikkö, OAJ

”Suomalainen yhteiskunta on rakentunut sopimusten varaan. Esimerkiksi työttömyysturva sekä äitiys- ja vanhempainvapaa on saatu aikaan yhteistyössä valtion, työnantajien ja ammattijärjestöjen kesken.

Ammattiyhdistystoiminta on kuin rokotus. Kun riittävän suuri joukko työntekijöistä on järjestäytynyt, se antaa suojan koko jäsenkunnalle. Tässä ajassa on kuitenkin voimistuvaa itsekkyyttä. Paikallista sopimista ja työpaikkakohtaisia neuvotteluja esitetään ratkaisuksi kaikkiin ongelmiin. Samalla on kuitenkin unohtunut se tosiasia, että kaikki työntekijät eivät ole neuvottelutilanteessa samassa asemassa.”

Luottamus syntyy dialogissa

Olli-Pekka Heinonen, Opetushallituksen pääjohtaja

”Yhteistyö OAJ:n kanssa tarkoittaa minulle vuorovaikutusta, jossa kunnioitetaan kunkin toimijan roolia ja pyritään löytämään yhteisiä, kestäviä ratkaisuja. Vuoropuhelu on varsin mutkatonta ja ratkaisukeskeistä. Kun dialogia ja yhdessä tekemistä on paljon, syntyy myös luottamusta, jolloin puhelimeen on helppo tarttua.

Koulun arki ja kansalliset päätökset pitää saada aikaisempaakin paremmin kohtaamaan toisensa. Siinä OAJ on aivan keskeinen tekijä. Yhteistyötä helpottaa suuresti se, että Suomessa on yksi opettajien ammattijärjestö, joka kattaa koko alan. Kansainvälisesti se on harvinaista.”

Päivitettyä tietoa päättäjille

Sanni Grahn-Laasonen, opetusministeri

”OAJ on vahva vaikuttaja ja tärkeä yhteistyökumppani opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Maailman parhaat, korkeasti koulutetut opettajat ovat suomalaisen koulutusjärjestelmän kivijalka.

Opettajat ovat avainroolissa myös koulutuksen kehittämisessä.

On tärkeää, että päätöksiä tehtäessä päättäjillä ja vaikuttajilla on paras mahdollinen tutkimukseen perustuva käsitys siitä, mihin tulevaisuuden koulutusta pitäisi viedä.

Siksi opetusministeriö on perustanut yhdessä OAJ:n ja Opetushallituksen kanssa Sivistysakatemian.”

